

Sider skønnes at være brugelig, saa siger: men denne Fremgangsmaade maa ikke blive benyttet i saa og saa mange Aar, maaske aldrig. Thi vi maa huske paa, at denne Lov efter Flertallets Forslag ikke skal være endelig, men kun gælde faa Aar. Den ærede Ordfører sagde om, hvorledes man skulde forholde sig med at kalde, naar en saadan Bestemmelse staar i Loven: det maa blive Regeringens Sag. Det synes jeg er en noget nem Maade at komme over Spørgsmaalet paa, og det forekommer mig, at Lovgivningsmagten ikke alene har Ansvar for, hvad den bestemmer, men ogsaa Ansvar for at undlade at træffe Bestemmelser paa Omraader, hvor man skønner, at der bør være Lovregler at gaa efter. Kunne vi ellers blive enige om Ordlyden af Afsnit IV, bør dettes Bestemmelser træde i Kraft straks, og jeg kan anbefale dette uden Betænkelighed under den Forudsætning, at Præsterne faa Alderstillæg, som foreslaaet i Ændringsforslag 35.

Rambusch: Jeg vilde gerne tillade mig at rette nogle faa Bemærkninger til den ærede Ordfører for Mindretallet, det ærede 3die Medlem for 6te Kreds (Johansen). Skønt jeg selvfølgelig ikke gør mig store Illusioner om at udrutte meget derved, gør jeg det dog nærmest under Hensyn til, at det ærede Medlem vistnok ved, at jeg paa flere Omraader i denne Sag staar ham noget nærmere end adskillige andre af mine Meningsfæller, idet vi i alt Fald i Fjor navnlig vare ganske enige om det højst ønskelige i, at der kunde komme et Resultat ud af disse Forhandlinger. Det ærede Medlem vil vistnok erindre, at jeg sammen med en Del af mine Meningsfæller var med til at strække os saa langt for at naa et Resultat, som vi paa nogen Maade mente at kunne forsvare, ja vi strakte os saa langt, at det blev misbilliget af mange ude i Landet, som i kirkelig Henseende nærmest regnes for vore Meningsfæller. Med denne Forhistorie kunde det ikke gøre noget meget forhaabningsfuldt Indtryk paa os, at det, som nu bliver forlangt, gaar saa langt ud over det, hvortil vi kunde strække os i Fjor, og vi maa derfor staa temmelig tvivlende overfor Sagen. Det ærede Medlem betonedede saa stærkt de stærke Ønsker om Menighedsraad ude i Befolkningen. Jeg skal give det ærede Medlem Ret i, at det er et Ønske, som jeg ogsaa har truffet mange Steder ude i Befolkningen, men jeg vil dog ved Siden deraf fremhæve, at jeg, som kommer grumme meget ude i Befolkningen og i mange for-

skellige Egne, ogsaa mange Steder har truffet et lige saa stærkt Ønske om at blive fri for Menighedsraadene. Lige saavel som jeg paa nogle Steder har hørt, at disse have gjort deres store Nytte, saa hører jeg paa mange Steder, at de ikke alene ikke have gjort Nytte, men man er endogsaa skammelig nok til at paastaa, at de snarere have gjort Skade end Gavn. Naar Meningerne ere saa delte, saa mener jeg, at saa maa man spørge, hvad der er det virkelige Udtryk for Befolkningens Mening, og man maa da spørge om Meningen hos den Del af Befolkningen, der knytter sig til Kirken, altsaa den kirkeligt og aandeligt sindede Del af Befolkningen. Og naar denne Del af Befolkningen saa klart og tydeligt har givet sin Mening tilkende, som sket er gennem det kirkelige Udvalg, saa synes jeg ikke, at man har Ret til at tale saa stærkt om, hvad Befolkningen vil paa tværs af, hvad det kirkelige Udvalg har udtalt. Naar det ærede Medlem fandt, at Ordføreren for Flertallet brugte saa stærke Udtryk, og var ret misfornøjet dermed, kan jeg ikke undlade at gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at jeg og flere fandt, at det næsten lod til, som om *han* vilde konkurrere med den anden Ordfører og dog vilde vise, at han ogsaa kunde bruge stærke Udtryk, men jeg skal for øvrigt ikke opholde mig videre derved. Naar jeg tager selve Betænkningen, erklæres det i den uden videre, at Ændringsforslagenes Fastholdelse vilde umuliggøre Lovforslagets Gennemførelse. Jeg har ikke hverken i Betænkningen eller i den ærede Ordførers Tale opdaget nogen Udtalelse, hvorved denne Umulighed er paavist. Naar en Del saavel af dette som af det andet Tings Medlemmer mener, at det er saa absolut gavnligt at faa disse Menighedsraad indførte, medens en anden Del stiller sig skeptisk, ja naar der endog er dem, der mene, at de snarere ere skadelige, saa skulde man synes, at de, der fremfor alt ville have Menighedsraadene indførte, ogsaa ere nærmest til at antyde, hvilke Ofre de ville bringe paa andre Omraader, for at sikre sig Indførelsen af disse Raad, og disse Ofre skulde da nærmest ligge i nogen Imødekommen overfor det, man fra vor Side anser for saa absolut nødvendigt.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Spændingen ved denne Forhandling var øjensynlig udløst, da det ærede 3die kongevalgte Medlem (Steffensen) havde talt. Man saa det, da man, efter at det ærede Medlem havde talt, delte sig i smaa Grupper, og jeg tænker,